

ضمیمه شهادت خانم غفارپور

در مورد بختیار

امیرفیض- حقوقدان

> اگر در بیان قضایا، راه تحقیق و تتبع پیموده نشود، ارزش نوشته و ملاحظات آن با قصه موهوم اسکندرنامه و یا امیرارسان چه تفاوتی دارد.<

(ازیکی از بزرگان)

چون نظر در فعل و آثاری کنید هر چه پنهان است اظهارش کنید

در معرکه سخت حیات و زندگی جستجو باید کرد، گفتگو باید کرد، وقتی گوهر حقیقت یافت شد، های وهوی باید کرد که همگان از آن وقوف یابند که هیچ گناهی از آن سنگین تر نیست که انسان به حقیقتی برسد و آنرا برای آگاهی دیگران عرضه ندارد چنانکه حقیقت پنهان با دروغ آشکاریکسان است.

(از سنگرها)

همانطور که آگهید در سال ۲۰۱۰ اسناد سری مربوط به سالهای ۱۹۷۹ و ۱۹۸۰ ایران از آرشیو محرمانه انگلستان خارج و در اختیار پژوهشگران قرار گرفت.

در ردیف اسناد مزبور موضوعی وجود دارد که به تحریر شهادت خانم غفارپور مربوط میشود لذا ترجیح شد تا بطرح آید تا کسانی که شهادت شاهد را استماع میکنند از موضوع زیرهم مستفیض گردند.

اسناد مزبور چنین است

✓ > در یک گزارش توجیهی دفتر نخست وزیر بریتانیا که در سوم ژانویه ۱۹۷۹ (۱۳ دیماه ۱۳۵۷) و سه روز قبل از آغاز اجلاس گوادلپ تهیه شده تاکید شده که یکی از تبعات انتخاب احتمالی شاپور بختیار به نخست وزیر ایران میتواند درخواست او از شاه برای خروج موقت از کشور باشد اقدامی که میتواند آغازی بر پایان شاه و سلطنتش باشد.<

✓ > سفارت بریتانیا در تهران در یکی از گزارشات توجیهی که برای استفاده جیمز کالاهان نخست وزیر بریتانیا تنها یک روز قبل از آغاز نشست سران در گوادلپ ارسال داشته از احتمال مماشات موقت دولت بختیار با برخی نیروهای معتدل از قبیل مهندس بازرگان تاکید شده.<

دستاورهای اسناد

✓ ۱- نخستین برداشت از اسناد مزبور این است که موضوع نخست وزیر بختیار قبل از آنکه فرمان نخست وزیر بنام اوصاد رشود در نخست وزیر بریتانیا مطرح بوده و آنطور که سند

حکایت دارد امتیازی که گزارش توجیهی دفتر نخست وزیری انگلستان از بختیار مطرح میکند درخواست بختیار برای خروج شاه از کشور است، در کلامی دیگر هیچ خصوصیتی از بختیار شاخص نخست وزیری او برای ایران نبوده الا اقدام بختیار به خروج شاهنشاه از کشور و بازیه سخن دیگر معمولاً در معرفی شخص و یا کالا به خصوصیات توجه میشود که خریدار بدنبال آن است.

✓ ۲- سند مزبور تائید میکند که دولت انگلستان آگاهانه و قاطعانه عقیده داشته که خروج شاه از کشور اقدامی برای پایان رژیم سلطنتی ایران است. بنابراین میتوان نتیجه گرفت که اصرار انگلستان بر نخست وزیری بختیار (اظهارات شاهنشاه در کتاب پاسخ به تاریخ) نشان از سیاست بریتانیا نسبت به شاهنشاهی ایران و اجرای آن نیت پلید بوسیله شاپور بختیار بوده است.

حاشیه = در کتاب پاسخ به تاریخ نسخه انگلیسی آن آمده است.

>بابی میلی و ناراحتی و اکراه به خاطر فشار خارجی با انتصاب بختیار به سمت نخست وزیری موافقت کردم که وی رابه نخست وزیری برگزیدم، من همیشه اورادوستدار انگلیس و جاسوس شرکت های نفتی انگلیس میدانستم و ارکان سیاسی او عمیق نبود .....< (پاسخ به تاریخ نسخه انگلیسی صفحه ۱۷۱)

توضیح اینکه شرح بالا در کتاب پاسخ به تاریخ متن فارسی نیست و این یکی از گم گفته هائی است که نشان میدهد نه تنها وصیت سیاسی شاهنشاه را مخفی ساختند بلکه در ترجمه کتاب پاسخ به تاریخ شاه هم امانت داری نکردند و بخشهایی از کتاب خاطرات شاه که مربوط به بختیار و روحانیون بوده حذف شده است. بنده شهادت میدهم که در گفتگوی با زنده یاد والا گهر آزاده شفیق شنیدم که کتاب پاسخ به تاریخ زیر نظر آقای نهاوندی و سید حسین نصر که هر دو مورد توجه و اعتماد علیاحضرت بوده اند به فارسی ترجمه شده است و جالب در این است که روزنامه ایران آزاد در معرفی کتاب مزبور نوشت >در ترجمه آن بفارسی کاملاً رعایت امانت و صداقت شده است!<

اهمیت موضوع و اینکه کتاب پاسخ به تاریخ کتاب اصلی نیست و اصل کتاب پاسخ به تاریخ به انگلیسی است و تاکنون بفارسی ترجمه نشده است و اینکه نشان داده شود که آنچه عرض شد مستند به سند و مکاتبه است و در نهایت اندکی از عمق بدبختی و خیانت مامردم به شاه کشورمان علنی شده باشد در فروردین سال ۶۱ سنگرمقاله ای در شماره ۱۱۴ داشت که از جاوید ایران درخواست میکنم آنرا برای استحضار خوانندگان در آخرین تحریر قرار دهند (پایان حاشیه)

✓ ۳- دریافت از سند مزبور چنین است که اگر نخست وزیری بریتانیا مطمئن نبود که بختیار موفق در خارج ساختن شاهنشاه از ایران میشد اصرار در نخست وزیری او نمیکرد انگلستان خواهان کسی برمسند نخست وزیری ایران بود که زمینه سقوط شاهنشاهی ایران را فراهم کند و آن شخص بنا بر تشخیص نخست وزیری بریتانیا شخص شاپور بختیار بود.

✓ ۴- فعالیت ناصر مقدم و ملاقات بختیار با علیاحضرت که مفصل آنرا نهاوندی در کتابش نوشته میتواند بخشی از همان برنامه وزارت خارجه بریتانیا برای نخست وزیری بختیار و اجرای مسئله خروج شاه باشد.

✓ ۵- بیانات شاهشاه که بختیار را عامل انگلیس و شرکت نفت میدانسته به معادله بالا اصالت بیشتری میدهد.

مسئله عاملیت بختیار برای شرکت های نفتی و وابسته بودن به انگلیس مطلبی نیست که برای اولین بار بوسیله شاهنشاه بیان شده باشد؛ اسناد وابستگی بختیار به انگلستان برای نخستین بار در بازرسی خانه سدان رئیس شرکت نفت انگلیس در جریان ملی شدن صنعت نفت کشف شد و این اسناد در دادگاه لاهه و شورای امنیت سازمان ملل هم از سوی دولت مصدق ارائه گردید.

✓ ۶- امتیاز دیگر بختیار علاوه بر تدارک و شرط خروج شاه از کشور که در مفهوم باید آنرا به قصد پایان دادن به تداوم سلطنت ایران منظور داشت، مماشات دولت بختیار با نیروهای معتدل مانند بازرگان است.

این مورد همان است که در گوادلپ زیربنای موافقت انگلیس و آمریکا در اداره امور ایران بوسیله افراد جبهه ملی و نهضت آزادی که تربیت شدگان جناح آمریکائی شورش بوده قرار گرفت که در تحقیق قبلی به آن پرداخته شده است.

✓ ۷- اینکه گفته میشود بیگانگان نمیتوانند در کشوری دخالت کنند مگر آنکه اهالی آن کشور عمله انجام مقاصد بیگانگان شوند کاملا در جریان شورش ۵۷ مصداق خود را در مورد بختیار نشان داد.

آیا با چنین دخالتی از ناحیه انگلستان در امور داخلی ایران و برنامه ریزی علیه شاهنشاهی ایران میتوان برای شورش ۵۷ و آثار آن قائل به مشروعیت شد و تا این حد کلاه بی غیرتی و خلع از شرافت ملی را بر سر گذاشت؟؟

اکنون اگر فرصتی داشتید مقاله پاسخ به تاریخ را که تقدیم است مفتخر به قرائت بفرمائید

پاسخ بتاریخ

سنگر ۱۱۴ در تاریخ ۱۶ آگوست ۲۰۱۱ کامل در سایت ۱۴۰۰ سال در آدرس

<http://1400years.org/AmirFeyz/PasokhbehTarikhAmirFeyz-Aug16-2011.pdf>

گنجانده شده است. با این همه کامل آن نوشته تاریخی زیر این نوشته هم آمده تا راحتی خواننده فراهم شده باشد. ح-ک

خارجیه: خواندن، تکثیر کردن و پیران فرستادن
داخله: خواندن و تعصب را کنار گذاشتن.

فردا، معارض مبارزه شهروطن نخواهیم بود (رمزاین شماره)

پاسخ به تاریخ

کتاب پاسخ به تاریخ

ملت ایران و مرد آزاده جهان که از فاجعه تحمیلی با ایران سخت سرد رگم و حیثیت زده بودند، در انتظاران بودند که شاهنشاه فقید از آنچه برای ایران رفته است سخن گویند و او را تاریخ را برای نوشتن حقیقت یاری دهد. شاهنشاه با تالیف کتابهای مأموریت برای وطنم، انقلاب سفید و مسووی تمدن بزرگ برگهای گویای تاریخی ایران نصیب داشتند که پاسخگوی بسیاری از سوالات و اساسی برای دانستنهای مرد ما ایران و جهان است. کتاب پاسخ به تاریخ، آخرین اثر شاهنشاه است. این کتاب با کتاب مسووی تمدن بزرگ و یا مأموریت برای وطنم و یا انقلاب سفید تفاوتهای بیینی دارد.

بقیه در صفحه ۷

بقیه پاسخ به تاریخ آورده از صفحه ۱

کتاب مأموریت برای وطنم بیشتر از گذشته صحبت دارد. کتاب انقلاب سفید از آنچه که انقلاب شاه و ملت برای ایران آورده است و کتاب مسووی تمدن بزرگ بیشتر از راه آینده ایران سخن میماند و اولی کتاب پاسخ به تاریخ تجلی اراده شاهنشاه فقید بصورت یک وظیفه است تا ملت و مردم دنیا نشان دهند که چگونه قدرتهای بزرگ برای اضمحلال ایران متفقا کوشش کردند و عوامل و ایادی ایرانی نمایانان در این معرکه شوم و تلخ، نقش قاطعی برای فروپاشی ایران بعهده گرفتند.

شاهنشاه مهربانند از روندی که باعث سقوط ایران شد پرده بردارند و تردیدی باقی نماند که فاجعه ایران دستاورد بیگانگانی است که پیشرفت و ترقی ایران منافع آنان را بخطر انداخته بود و آنان نمیتوانستند حضور ایرانی زنده و قوی و پیشرو را در خاورمیانه احساس نمایند.

بدین طریق جای شکی نیست که کتاب پاسخ به تاریخ بمنزله دستکلیدی است متشکل از کلیدهای بصیرت که هر کلید آن درهای بسته بروی معلومات بسیاری را میگشاید و اهل تحقیق میتوانند از اشارات شاهنشاه

بقیه در صفحه ۸

بقیه پاسخ بتاریخ آورده از صفحه ۷

در آن کتاب با سرار بسیاری آگاهی یابند . کتاب پاسخ بتاریخ شاهنشاه کتاب تحقیقی نیست . یعنی کتابی نیست که از مطالعه کتب و رسالات و امور نظری در مسائل تنظیم شده باشد ، بلکه مجموعه ایست از حقایق و حینیات که همگی بوقوع پیوسته و شاهنشاه باعتبار موقع و مقام خود از آن رویداد ها سخن گفته اند .

کتاب پاسخ بتاریخ پیش از آنکه یک کتاب تحقیقی باشد ، کتابی است که خود منقشی برای تحقیقات است ، زیرا همواره این نوع یادداشتها باعتبار اصالت و استحکامی که در ارد زمینهای محکمی را برای تحقیق و تتبع فراهم میسازد و پژوهندگان میتوانند در میدان وسیع آن ، بشکلی و نتیجه گیری از حقایقی که در کتاب آمده است بپردازند .

ما وقتی میتوانیم با همیت این کتاب و علائق شاهنشاه در بیان آن مطالب پی ببریم که عمیق حسرت و تأسف شاهد رویرانی ایران آگاه باشیم و از احساس رنج دیدن آن فقید عزیز از آنچه که بر ایران رفته است اندکی خود را سهیم بدانیم و یقین داشته باشیم که شاهنشاه تکلیف خود دانسته اند که با پاسخگوئی بطلت ، تاریخ را در مجرای حقیقی قرار دهند .

اگر ما با همیت این کتاب و آگاهی مردم ایران از مفاد آن واقف شدیم ، دیگر اضی نخواهیم شد که قصد و نیت شاه در بیان آنچه که میخواسته اند یا ملت خود در میان بگذارند از ملت پنهان ماند و منویات قلمی مردی که تا آخرین لحظه حیات با ایران و ملتش نگاه میکرد و نگران سرنوشت آنان بود در راه آگاه سازی ملت تحقیق نپذیرد . متأسفانه کتاب پاسخ بتاریخ بعلت روزهای سختی که شاهنشاه در خارج از ایران داشتند نتوانست مانند کتابهای دیگر شاه در یک روند صحیح و نظارت شده ای تنظیم و چاپ و در اختیار هوطنان قرار گیرد و آنچه بر این کتاب رفته است خود محل توجه و تأسف بسیار است .

تأسف از اینکه ملت ایران از آنچه پادشاه در رابطه با فاجعه ایران سخن گفته اند به نحو کامل و جامع مطلع نیست و آنچه که بنام کتاب پاسخ بتاریخ باطن فارسی در اختیار او قرار گرفته است ، جزئی از کلی است که بسیاری نکات حساس و مهم را در خود ندارد و اگر این حق را برای ملت محترم بدانیم که باید از نظرات و بیانات پادشاهش نسبت بوقایع ایران بحقیقت و کاملآ آگاه گردد و نیز تضمینات قلبی شاهنشاه را که خواسته اند بطلت خود پاسخ و در رس آموزند های بد دهند گرامی داریم ، بحقیقت باید اعتراف کنیم که با آنکه سه سال از فاجعه ایران میگذرد و شاهنشاه در نهایت بیماری جسمی و شدائد روحی با همتی فوق تصور باین تکلیف میبهنی خویش در پاسخگوئی بتاریخ و ملت عمل فرمودند ، مالیات آنرا داشتیم که سخنان شاه را بدین تحریف و بطور کامل منتشر سازیم و آنرا بگوشها و قلبهای مردم برسانیم و آنچه که منتشر شده است ناقصه ای است که حساسترین پاسخها و اشارات صریح شاه در آن دیده نمیشود و در نتیجه با این کوتاهی هم منویات شاه و هم حق ملت را بهیچ گرفته ایم .

تعداد کتابهای پاسخ بتاریخ

شاهنشاه فقید بهنگام اقامت در مرکزیک پیش نویس کتاب پاسخ بتاریخ را تهیه و برای انتشار در اختیار "آلین میشل" فرانسوی میگذارند . این کتاب در سال ۱۹۶۹ به زبان فرانسه منتشر میگردد . در سال ۸۰ حقوق ترجمه این کتاب از زبان فرانسه بانگلیسی یکسانی میشل ژوزف در لندن واگذار میشود و همان متن کتاب پاسخ بتاریخ بزبان فرانسه ، بزبان انگلیسی در لندن منتشر میشود .

کتاب پاسخ بتاریخ فوق الذکر همان کتابی است که متن فارسی آن توسط روزنامه ایران آزاد در اختیار ایرانیان قرار گرفته است و آن روزنامه اعلام نموده است که در ترجمه آن بفارسی کاملآ رعایت امانت و صداقت شده است . کتاب پاسخ بتاریخی که توسط ناشر فرانسوی منتشر میگردد بهر علتی که بوده است نتوانسته است ترضیسه خاطر شاهنشاه را در پاسخگوئی با بهامات و سوالات تاریخ فراهم نماید و شاهنشاه را ملزم ساخته است که یا همه بیطوری و ناراحتی های توان فرسائی که داشته اند برای تأمین هدفی که داشته اند بتجدید نظر در آن کتاب بپردازند تا دقیق حساس رویداد های این فاجعه از دیدگاه ملت و تاریخ ایران پنهان نماند .

بقیه پاسخ بتاریخ آورده از صفحه ۸

بهمن‌علت شاهنشاه کتاب پاسخ بتاریخ ناشرفرانسوی را مورد تجدید نظر برای کاملیت و جامعیت آن قرار میدهند و این بار دیگر ناشرفرانسوی را بخود مت انتشار کتاب نمیکارند بلکه نشر کتاب پاسخ بتاریخ کامل خود را در اختیار یک ناشر امریکایی نام STEIN AND DAY میگذارند و این کتاب در سال ۱۹۸۰ میلادی انگلیسی در امریکا منتشر میگردد و این همان کتاب پاسخ بتاریخ است که جامع نظرات و بیانات شاهنشاه در رابطه با مسائل ایران است و متأسفانه بفرسی ترجمه نگردیده و در دسترس ایرانیان قرار نگرفته تا به بحث و فحص کشیده شود و ایرانیان از آموزشهای پر ارزش آن بهره‌ها گیرند.

شاهنشاه که خود نگران انتشار کتاب پاسخ بتاریخ ناقص ناشرفرانسوی بوده‌اند و امید انستند که آن کتاب جوابگوی بسیاری از اسهامات نیست و مایل بود‌اند که این کتاب پاسخ بتاریخ ناشر امریکایی جایگزین آن متن فرانسوی گردد. در صفحه اول کتاب پاسخ بتاریخ کامل خود (کتاب پاسخ بتاریخ اشتاین اند دی) اعلام میفرمایند که:

" کتاب پاسخ بتاریخ نسخه امریکایی متن نهائی است . "

AUTHOR'S NOTE

It is my intention that the American version of *Answer to History* be the definitive text.

M. R. Pahlavi

و در حقیقت با این اعلام عطف توجه همگان را از کتاب پاسخ بتاریخ متن فرانسوی بسوی پاسخ بتاریخ " اشتاین اند دی " خواستار میگردند و همین بیان شاهنشاه کافی است که نشان دهد شاهنشاه تا چه حد از کتاب پاسخ بتاریخی که ناشرفرانسوی منتشر نموده‌است ناراضی بوده‌اند و آن مجموعه تنظیم شده را بهر جهتی که بوده کافی برای مقصود خود که بیان حقایق بوده‌است نمیدانستند. و اصولاً ارجاع امر انتشار این کتاب بد وناشردر فاصله زمانی اینچنین کوتاه خود رهنمون بزرگی است که مؤید عمق ناخرسندی شاهنشاه از کتاب پاسخ بتاریخ ناشرفرانسوی است خاصه که میبینیم شاه با آن موقعیت سختی که داشته‌اند بلافاصله مقدم بتکمیل و جامعیت آن کتاب میگردند.

ANSWER

TO

HISTORY

BY MOHAMMAD REZA PAHLAVI

THE SHAH OF IRAN

STEIN AND DAY/Publishers/New York

بقیه پاسخ به تاریخ آورده از صفحه ۹

شاهنشاه این کتاب را امضا میفرمایند و همه محکمکاریها برای آنکه این کتاب بتواند جانشین کتاب پاسخ بتاریخ ناشر فرانسوی گردد بکار میگیرند ولی ما هرگز در جهت تحقق بخشیدن باین خواست شاه هستیم .
 ما در مورد علت اختلاف کتاب پاسخ بتاریخ ناشر امریکائی با کتاب ناشر فرانسوی کتاب "اشتاین اند دی" ناشر امریکائی سوالاتی نمودیم که جوابی که ذیلا مندرج است پاسخ دریافتی ماست .

STEIN AND DAY Publishers
 Scarborough House Briarcliff Manor, N.Y. 10510
 Telephone: (914) 762-2351

Mr. Sanger
 2 Bloor Street
 West 100
 Box 428
 Toronto, Ontario
 Canada M4W 3E2

March 30, 1962

Dear Mr. Sanger:

In reply to your letter of March 22nd, you will find that our edition is also different in some respects from the British edition. That's because the author consented to revise the work and bring it up to date. The Shah completed his efforts on our edition in Cairo just three days before his death. You'll see from a note on the copyright page that he considered the American edition to be definitive.

A quality paperback edition will be available from Stein and Day in the next few months.

Sincerely

 Stanton M. Arnovitz
 Executive Editor

ترجمه : خطاب سنگر - در پاسخ نامه ۲۲ مارچ شما ملاحظه میکنید که متن ماحتی باستانی که توسط ناشر انگلیسی تهیه شده و اختلاف دارد . علت آنست که شاهنشاه موافقت فرمودند که در اثر خودشان تجدید نظر نموده و آنرا با اوضاع و احوال روز تطبیق دهند . شاه درست سه روز قبل از فوت در قاهره اثر خودشان را کامل تکمیل نمودند . شما در صفحه حقوق مولف در این کتاب خواهید دید که شاه اعلام کرده است که این کتاب کامل و جامع است .
 کتاب پاسخ بتاریخ با جلد کاغذی توسط "اشتاین اند دی" در ماههای آینده در دسترس همگان قرار خواهد گرفت . امضا

کتابی کامل در مقابل کتابی ناقص

کتاب پاسخ بتاریخ نهائی شاهنشاه که توسط ناشر امریکائی منتشر شده است با ژوکننده مسائل مهمی است که هرگز در متن مقدس ماتی که پیش از ناشر فرانسوی منتشر شده و بفارسی نیز ترجمه شده است وجود ندارد و در حقیقت از آنجا که این کتاب مؤخرین کتاب پاسخ بتاریخ ناشر فرانسوی است ، اگر آنرا از باب پاسخ و منسوخ بگیریم ، کتاب نهائی پاسخ بتاریخ (ناشر امریکائی) پاسخ کتاب منتشر شده از طرف ناشر فرانسوی است .

بقیه پاسخ به تاریخ آورده از صفحه ۱۰

و اگر انرا از باب کاملیت بگیریم ، باز کتاب پاسخ بتاریخ ناشر امریکائی کتابی است کامل و کتاب پاسخ بتاریخ ناشر فرانسوی کتابی است ناقص .

بدیهی است باتاکیدی که شاهنشاه بر نهائی و کاملیت کتاب پاسخ بتاریخ چاپ امریکا فرموده اند دیدن جای تردید و بحثی ریائی نمیگذارد که کتاب پاسخ بتاریخی که حاوی مجموع نظرات و بیانات و تحریرات شاهنشاه در رابطه با فاجعه ایران است فقط همان کتاب چاپ امریکا است و تنها کتابی است که قاسم استناد بوده و بسیاری در آن نظرت انصاف است که داده میشود اگر موضوعی در کتاب پاسخ بتاریخ متن فرانسه نوشته نشده ، اصلش محل تردید است .

از چیزهایی که در این کتاب کامل هست

تطبیق موضوعات حساسی که در این کتاب پاسخ بتاریخ آمده است و در متن فرانسه آن دیده نمیشود ، کار مفصلی است که این نشریه صلاحیت آنرا ندارد ولی تحقیق حقیقت است اگر اشارهای نکنیم که در کتاب پاسخ بتاریخ چاپ امریکا که بفارسی ترجمه نشده است شاهنشاه با اشارات ظریفی خواننده را با انبوهی از واقعیات که از دید همگان پنهان بوده است رو بر ساخته اند .

برای نمونه ، آنجا که شاهنشاه در صفحه ۱۵۵ همان کتاب میفرمایند :

- " بارهای از مقامات غربی تصریح نمودند که سازمان سیاسی ایانه . . . تا ۴۵۰ میلیون دلار بر روحانیون پرداخت میکرد و در سال ۱۹۷۷ کارتزر رئیس جمهوری امریکا دستور قطع این کمک را داد . من هیچ گونه اطلاعی از کمک سازمان سیا بملاهای خود مان ندارم .
- " مدتها بود که دولت ما بملاها کمک های اساسی و قابل توجهی مینمود . در سال ۱۳۵۶ بععلت وضع اقتصادی ، آموزشگار نخست وزیر وقت ناچار از این کمکها را قطع کرد . به موجب بعضی از فسرین غربی " این عمل موجب شد که روحانیون ایران برای شورش متشکل شوند ، با توجه سابقه امر از اقدام آموزشگار در این زمینه متاسف هستم .

ایا اشارات مهم شاه بجزیره خواری ملاها و روابط پنهان آنان با سازمان سیا و کمک دولت ایران بملاها و قطع مترادف و همزمان آن کمکها از طرف کارشروا موزگار که در ایران آموزشگار بیک سیاستمدار طرفدار امریکا شهرت داشت بازگوکنند ؟ مسائل بسیاری نیست که اهل تحقیق را بجایهای بسیار باریک ولی رسواکننده هدایت نماید ؟ و پردواز روی بسیاری از حقایق بازگیرد و برای یک پژوهشگر وارسته که بنقش موقوفه اود (وقف مایملک فاحشه هندی ؟ بتولیت سفیر وقت انگلیس بنفع روحانیت شیعه آگاه است و امروز بروشنی میبینید که جناح امریکائی و انگلیسی ملاها با اتفاق در این شورش همراه شدند دلیل قانع کننده ای نیست که سیما ی واقعی نکبت بار روحانیت ایران را در گذر شده و امروز یادید بصیرت نظاره کند و در بازار بودن این گروه برای پیشبرد مقاصد بیگانگان دقیقای تردید نماید . و به بررسی در احوالات آموزشگار که مترادف با تصمیم کارشروا اثر بقطع جزیره ملاهای ایران ، برداختی بملاهای بی وطن را قطع کرد ببرد از د .

واقعاً چرا نباید مردم ایران بدانند که این ملاهای بی ناموس هم از سیا پول میگرفتند ، هم از موقوفه اود و سفارت انگلیس سهمیه گیری داشتند ، و با آنجا که شاهنشاه در صفحه ۱۷۱ در مورد وابستگی بختیار با انگلیس میگویند :

" همیشه بختیار را طرفدار انگلستان و عامل شرکت نفت میدانستم و مردم ایران با قاطعیت نخست وزیر بختیار را تائید کرد .

ایا این فرمایشات شاه برای آن نیست که مردم ایادی و جاسوسان انگلیس را در ایران بشناسند و پیش از این افعال این مهره های نیایسی که در نام ملی گرائی اود رحمانیت بیگانگان برای چنین خیانتها فی تربیت شده اند نشوند ؟

البته مسئله عاملیت بختیار و توکری او برای انگلیسیها چیزی نیست که برای اولین بار از طرف شاهنشاه اسلام شده باشد، اسناد این وابستگی برای نخستین بار در ریزرسی استاد خانه سدان در موقع خلع پد از شرکت نفت بدست ما مورین دولت افتاد و این اسناد جز اسنادی گردید که مصدق برای اثبات دخالت دولت انگلیس در امور ایران در جلسه شورای امنیت مورد اسناد قرار داد.

ایمانات شاه دائر به وابستگی بختیار با انگلستان، توصیه لرد براین ب خروج شاه از کشور، تاکید قاطع لرد براین برای نخست وزیر بختیار، خروج شاه از کشور بعنوان شرط قبول نخست وزیر بختیار از یکطرف و حمایت های حساب شده وطنی انگلیس و راد بیوسی بی سی از ملاحا و مخالفت با شاه و اقد امن سازشکارانه بختیار با ملاحا دلائلی نیستند که نشانگر ماموریت بختیار برای جانداختن رژیم مفاصب دست نشاند انگلیسی

در ایران باشد . م

سزاوار شمایم

باید برای حقیقت معترف باشیم که در راه پاسداری از حق و تائین شناخت جامعه از جامعه ایران از همه ای امکانات استفاده نشده و در انتقال فرمایشات شاه بطت وفاداری لازم اراه نگردیده است . باید برای گناه اعتراف کنیم که با انتشار متن فارسی کتاب نهائی پاسخ بتاریخ شاهنشاه برای ایرانیان که اهم از مهمات برای روشننگری آنان است حساسیت و کوششی ننموده ایم و این مهم را تا حد همان کار ناقص یعنی ترجمه و انتشار متن فرانسسه پاسخ بتاریخ پایان یافته دانستهایم . باید از ادای این حقیقت تهراسیم که مردم وطن ما از سرگذشتی که بر کتاب پاسخ بتاریخ رفته است حتی تا همین حد که ما راجع بان نوشته ایم آگاهی نداشته اند و نمیدانند که بر راستی تقریرات شاهنشاه ایران در مسئله ایران چیست ؟

باید این سرافکنندگی وجدان را احساس کنیم که این ناچیزا مانع داری را نیز در راه انتشار صحیح و کامل سخنان شاهنشاه بجانیاوردیم و بارقتن شاه این تکلیف بزرگ ملی و تاریخی را نیز بفراموشی سپرده ایم . باید از این فرصت استفاده کنیم و از روزنامه های ایران ازاد که پیشگام در انتشار متن ترجمه شد به فارسی کتاب پاسخ بتاریخ ناشر فرانسوی شد مانند و حق این خدمت را در اختیار دارند بخواهیم که برای این مهم همت نمایند و کتاب نهائی پاسخ بتاریخ شاهنشاه را به فارسی برگردان و در اختیار ایرانیان بگذارند .

و نیز دفتر شهرداری را بران را با انتظاری که ملت دارد آگاه سازیم که بران دفتر است تا کتاب پاسخ بتاریخ را بوسیله مترجمین صلاحیتدار و معین پرست به فارسی ترجمه و پس از آنکه متن فارسی ان بتوشیح شهرداری ایران رسیده، آنرا بوسیله موسسه انتشاراتی در تعدادی بسیار بسیار بقطع و طرح ممتاز و نیز قطع جیبی چاپ و قطع جیبی را برایگان و قطع ممتاز را در اجرای هدف شاهنشاه که کمک با فسران و در جبهه اران بوده است بفروشد بوسانند .

باید یقین کنیم که هر لحظه ای که در انتشار متن فارسی کتاب پاسخ بتاریخ شاهنشاه تصور شود بر نیت بزرگان شاهنشاه که امروز بگردرمیان مانیت بی اعتنائی گردیده است و بیاد بیاوریم که شاهنشاه این کتاب را به روان پاک شهدائی که در راه حراست از سنت پادشاهی ایران جان باختند تقدیم نموده اند . **واگرما**

در این امانت رسانی شاه تا خیر کنیم بحق که سزاوار شمایم